

հանդիպել, հո՛ն կը հիւանդանայ ու կը վախճանի 1683 ին եւ մարմինը կ'ամփոփուի տեղւոյն Ս. Մինաս մատրան մէջ, ինչ որ կը հաստատէ Երեմիա Ձէլէպի՝ առ Եղիապար կթղ. գրած 1690 թուական նամակովն ալ:

Մարտիրոս պարք. Սկիւտարի մէջ կը հիմնէ հոգեսուն մը Ս. Յակոբի միաբաններու հիւրասիրութեան համար, ինչպէս կը յիշէ Կարապետ կթղ. Ունեցի իր ինքնակենսագրութեան մէջ. (Երեւակ 1859 էջ 330). նոյն Հոգետունը յետոյ կը նորոգուի յիշատակարանի մը համաձայն՝ որ է հետեւեալը. «Ի հիմանէ նոր շինեցաւ յարկս վերնատնօք և միջնատնօք և ներքնատնօք. արդեամբք Տեառն Գրիգորի և Տեառն Յակոբայ պատրիարքաց Երուսաղէմի և Կ. Պոլսոյ ի վայելումն նոցա և ամենայն բարեկամաց նոցա և սրբոյ աթոռոյն ջատագովչաց, անձախ և անքակ յիշատակ սուրբ Յակոբայ որ յԵրուսաղէմ, որք քակեն կամ ծախեն զմասն Յուդայի առցեն»:

Երեմիա Ձէլէպի իր Օրագրութեան մէջ (էջ 131) կը յիշէ Մարտիրոս վրդ. ի մէկ հոգաձութիւնը Ս. Յակոբի վանքի մասին՝ պատրիարքութենէն առաջ. «1656, մարտ 27, եշի. առաւօտուն Մարտիրոս վրդ. դաս քաշեց զէսէլի թոռն վասն պառաւի մը, որ կտակ առնէ Երուսաղիմայ Լ. ոսկի և էսէլի թոռն կու խրատէ տեարք պառաւոյն՝ թէ մի տայք զոսկին և նոքա չեն տար. և ի սորա հետն զգումէշի որդին՝ զՅակոբն, զի հայրն կտակ արարեալ Երուսաղիմայ Ի. ոսկի, և մինչև ցայժմ ոչ ետուն. վասն այնորիկ դաս քաշեց». դարձեալ նոյն Օրագրութեան համաձայն՝ Մարտիրոս վրդ. ուրիշներու միջնորդութեան վրայ, էսէլի թոռան՝ Խաչատուր երէցին բանադրանքը կը վերցնէ և կ'արտօնէ քահանայապօրձութիւնը:

ՌՃԼԱ. (= 1682) թուականով Մարտիրոս պարք. ի Օրհնութեան վեկ կոնդակը կը գտնուի Վիեննայի Ձեռագրաց մատենադարանին մէջ (Տաշ. Յոց. էջ 1034): Հետեւեալ հետաքրքրական տեղեկութիւնները կը քաղենք անկէ. կոնդակին վերը, հրեշտակը սկիհ մը բռնած է նշխարքով, որուն վրայ Քրիստոսի գլուխը նկարուած է: Սկիհը կեցած է բոլորակի մը վրայ. որուն մէջ կնիքը կայ՝ «Յիսուսի ծառայ Մարտիրոս վրդ. Ղրիմեցի. Պատրիարք Սրբոյ աթոռոյն Երուսաղէմի. թվ. ՌՃԺԶ (= 1667) խորագրով. կոնդակը ուղղուած է 1682 ին Լեհահայոց՝